

پاسخنامه

یازدهم انسانی
نزدیجی بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۰ بهمن ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۴»

(علی قهرمان زاره)

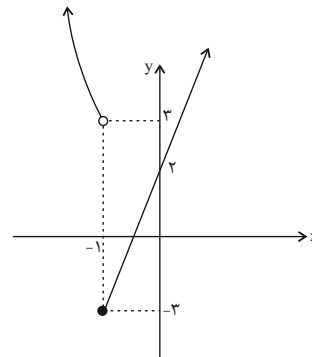
نمودار تابع به صورت زیر است:

$$y = 2x^2 + 1; x < -1$$

$$y = 5x + 2; x \geq -1$$

x	-1	-2	-3
y	3	9	19

x	-1	0
y	-3	2

با توجه به نمودار $R_f = \{y \mid y \geq -3\}$ است.

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

۲- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

از آن جایی که $x = m$ در دو محدوده از دامنه تابع قرار دارد پس خروجی

آن‌ها باید برابر باشد.

$$\begin{cases} f(m) = m(m) + m^2 \Rightarrow 2m^2 = m + 1 \Rightarrow 2m^2 - m - 1 = 0 \\ f(m) = m + 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (2m + 1)(m - 1) = 0 \Rightarrow m = 1, -\frac{1}{2}$$

با توجه به این که $m = -\frac{1}{2}$ ، $m \leq x < 1$ قابل قبول است.حال با جایگذاری m در ضابطه‌ها و $f\left(\sqrt{\frac{1}{m^2} + 1}\right)$ مقدار آن را مشخص

می‌کنیم.

$$f(x) = \begin{cases} 2x^2, & x \geq 1 \\ -\frac{1}{x} + \frac{1}{4}, & -\frac{1}{4} \leq x < 1 \\ x + 1, & x \leq -\frac{1}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow f\left(\sqrt{\frac{1}{\left(-\frac{1}{2}\right)^2} + 1}\right) \xrightarrow{\sqrt{\Delta} \geq 1} f(\sqrt{\Delta}) = 2(\sqrt{\Delta})^2 = 10$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

۳- گزینه «۳»

(علی آزار)

تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین داریم:

$$f(x) = (a + b + 2)x^2 + (a - 4)x + k - 2 = x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b + 2 = 0 \\ a - 4 = 1 \Rightarrow a = 5 \\ k - 2 = 0 \Rightarrow k = 2 \end{cases} \Rightarrow b = -7$$

$$\Rightarrow \frac{f(b+k)}{a} = \frac{f(-7+2)}{5} = \frac{f(-5)}{5} = \frac{-5}{5} = -1$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰)

۴- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین:

$$\begin{cases} f(x) = x \\ f(x+1) = x+1 \end{cases}$$

با توجه به فرض سؤال نقطه $(x^2 + x, 2x^2 - 2)$ روی نیمساز ناحیه اول و سوم

محورها مختصات است در نتیجه: طول و عرض نقطه باید با هم برابر باشد:

$$x^2 + x = 2x^2 - 2 \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x - 2)(x + 1) = 0 \Rightarrow x_{1,2} = -1, 2$$

پس مجموع مقادیر ممکن برای x برابر $1 = (-1) + 2$ می‌باشد.

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰)

۵- گزینه «۱»

(محمدرضا راسخ)

بررسی عبارت‌ها:

الف: غلط است: زیرا برای مثال $f = \{(2, 2), (3, 3)\}$ یک تابع با دامنه و برد

یکسان است ولی همانی نیست.

ب: می‌دانیم واریانس چند داده زمانی صفر است که داده‌ها یکسان باشند

ولی مجموعه اعضای برد در تابع همانی داده شده یکسان نیستند، بنابراین

این عبارت غلط است.

ج: غلط است زیرا:

$$\text{sign}(4x^2 + 4x + 1) = \text{sign}((2x + 1)^2) = \begin{cases} 1, & x \neq -\frac{1}{2} \\ 0, & x = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

د: درست است زیرا:

$$f(x) = \begin{cases} \text{sign}(x), & x > 0 \\ \text{sign}(x-1), & x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

(ترکیبی، صفحه ۳۰ تا ۳۶)

۶- گزینه «۲»

(علی حسینی نوه)

اگر f تابعی پلکانی باشد باید تمام ضابطه‌ها عدد ثابت باشند، پس:

$$f(x) = \begin{cases} (\gamma k^2 - \delta k + \epsilon)x + \zeta k & , x \geq 0 \\ (a - \gamma k)x^{\gamma} + a & , x < 0 \end{cases}$$

$$\gamma k^2 - \delta k + \epsilon = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-\delta)^2 - 4(\epsilon)(\gamma) \Rightarrow \Delta = 9$$

$$k_1, k_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{\delta \pm \sqrt{9}}{2\gamma} \Rightarrow \frac{\delta \pm 3}{2\gamma} \Rightarrow \begin{cases} k = 2 \\ k = \frac{1}{2} \end{cases}$$

با توجه به شرط سؤال $\sqrt{k} > k$ ، $k = \frac{1}{2}$ قابل قبول است.

از طرفی:

$$a - \gamma k = 0 \xrightarrow{k = \frac{1}{2}} a - \gamma\left(\frac{1}{2}\right) = a - 1 \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow k + a = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2}$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۴ و ۳۵)

۷- گزینه «۱»

(فرشید کریمی)

در تابع علامت زمانی خروجی صفر می‌شود که ورودی برابر صفر باشد، لذا داریم:

روش اول:

$$2x^2 - 9x + 10 = (2x - 5)(x - 2) = 0 \Rightarrow x_{1,2} = 2, 5/2$$

بنابراین حاصل ضرب مقادیر ممکن برای x برابر $2 \times 5/2 = 5$ می‌باشد.

روش دوم:

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با شرط وجود دو ریشه،

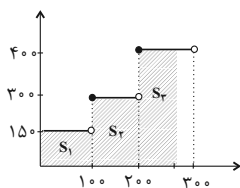
حاصل ضرب ریشه‌ها برابر $\frac{c}{a}$ است. بنابراین داریم:

$$2x^2 - 9x + 10 = 0 \Rightarrow x_1 \times x_2 = \frac{10}{2} = 5$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۵)

۸- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

باید مساحت بین خطوط افقی و محور x ها را با هم جمع کنیم تا میزان

هزینه برق مصرفی به‌ازای ۲۵۰ کیلووات ساعت به‌دست بیاید، پس:

$$\text{هزینه} = S_1 + S_2 + S_3 = (100 \times 150) + (100 \times 300) + (50 \times 400)$$

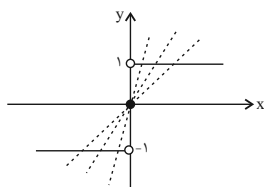
$$= 15000 + 30000 + 20000 = 65000$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۴ و ۳۵)

۹- گزینه «۱»

(مهمرضا راسخ)

ابتدا نمودار $y = \text{sign}(x)$ را رسم می‌کنیم:

با توجه به نمودار تابع $y = \text{sign}(x)$ برای این‌که معادله $f(x) = \text{sign}(x)$

دقیقاً دارای سه جواب باشد نمودار تابع خطی $f(x) = ax + b$ باید مبدأ گذر

باشد و شیب آن مثبت باشد بنابراین $b = 0$ و $a > 0$.

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۵)

۱۰- گزینه «۳»

(مهمر عمیری)

مقدار تقریبی $1 - \sqrt{2}$ را محاسبه می‌کنیم می‌دانیم که $\sqrt{2} \approx 1/4$ است پس:

$$1 - \sqrt{2} = 1 - 1/4 = -3/4 \Rightarrow \text{sign}(1 - \sqrt{2}) = -1 = A$$

$$\frac{A = -1}{\sqrt{3}} \rightarrow (\sqrt{3})^{-A} \times \frac{1}{\sqrt{-A}} = (\sqrt{3})^{-(-1)} \times \frac{1}{\sqrt{-(-1)}}$$

$$= (\sqrt{3}) \times \frac{1}{1} \Rightarrow \sqrt{3} = B$$

$$\text{sign} B \xrightarrow{B = \sqrt{3}} \text{sign} \sqrt{3} = 1$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۵)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۲»

(علی وفاقی فسروشاهی)

به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

گزینه «۳»: دلیل مهاجرت شاعران ایرانی به هند، رونق بازار قصیده‌سرایی در آنجا بود. در دوران صفوی تجارت رونق یافت و رفاه اقتصادی بیشتر شد.

گزینه «۴»: حکومت صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود؛ از این رو شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و همچنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۰ و ۶۱)

۱۲- گزینه «۱»

(علی وفاقی فسروشاهی)

شعر وحشی، حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۰)

۱۳- گزینه «۴»

(سعید یغفری)

شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پایبندی به سنن ادبی نابود می‌شود. پس باید به سوی حقیقت‌گویی و واقع‌گویی بازگشت.

شاعران برای این کار نیازمند پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی بودند و قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش، اجازه جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۰ و ۶۱)

۱۴- گزینه «۱»

(سعید یغفری)

فرهنگ هند، در این دوره از فرهنگ ایرانی همچنان تأثیر می‌پذیرفت و فضایی هند از تألیف کتاب و سرودن شعر به زبان فارسی و بها دادن به فرهنگ آن، استقبال می‌کردند. شاهان گورکانی هند نیز همگی به فارسی سخن می‌گفتند. زبان فارسی که در شبه قاره هند استحکام و استقرار لازم را به دست آورده بود، همه‌گیر و رسمی شد و تا زمان حاکمیت استعمار انگلیس در هند زبان رسمی آن دیار بود.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۰ و ۶۱)

۱۵- گزینه «۳»

(امیرمهم حسن زاده)

واژگان دارای مجاز به علاقه مشابهت در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سنبل» مجاز از «مو»

گزینه «۲»: «فرگس» مجاز از «چشم»

گزینه «۴»: «ماه» مجاز از «معشوق»

(میاز، صفحه ۵۳)

۱۶- گزینه «۴»

(امیرمهم حسن زاده)

«جهان» در معنای حقیقی خود به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شهر» مجاز از «مردم شهر»

گزینه «۲»: «شمشیر» مجاز از «جنگ»

گزینه «۳»: «خون» مجاز از «کشتن»

(میاز، صفحه ۵۱ و ۵۲)

۱۷- گزینه «۲»

(سعید علی‌رضا علویان)

«سر» در این گزینه در معنی حقیقی (قاموسی) خویش به کار رفته است و همان عبارت «سر در گریبان بردن» مد نظر است؛ که البته می‌توان این عبارت را کنایه از تفکر کردن یا غم و اندوه داشتن در نظر گرفت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سر» مجاز از ابتدا و آغاز

گزینه «۳»: «سر» مجاز از قصد و اندیشه

گزینه «۴»: «سر» مجاز از همه وجود

(میاز، صفحه ۵۱ و ۵۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۸- گزینه ۲»

(معمد نثرانی)

بیت «الف» حرف مجاز از سخن / بیت «ت» بار منت: تشبیه بلیغ اضافی / بیت «پ» تلمیح به داستان حضرت خضر و نوشیدن آب حیات و یافتن زندگی جاودانه / بیت «ب» خون در دل افتادن: کنایه از شدت ناراحتی

(مجاز، ترکیبی)

۱۹- گزینه ۳»

(معمد نثرانی)

باغ و راغ: جناس / تلمیح ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تضاد: تلخ و شیرین / حس آمیزی: حکایت‌های شیرین

گزینه ۲: «شهر»، مجاز از مردم شهر / تلمیح: بیت اشاره دارد به داستان

عاشقانه خسرو و شیرین

گزینه ۴: «خاک»، مجاز از قبر / سجع: جهان، روان، دامن کشان

(مجاز، ترکیبی)

۲۰- گزینه ۲»

(سیره علیرضا علویان)

مفهوم بیت گزینه ۲: «عاشق حتی در پیری و کهنسالی همچنان می‌تواند مانند جوانان عشق بورزد و از شور و اشتیاق وی ذره‌ای کم نشود (عاشق هیچ‌گاه پیر و سست‌رای نمی‌گردد).

در سایر ابیات به دنیاپرستی پیران و اینکه آدمی در این هنگام نمی‌تواند از ثروت و دل‌بستگی‌های خویش دل بکند، اشاره شده است.

(مفهوم، صفا ۶۱)

۲۱- گزینه ۳»

(سیره نسیرین نوربخش)

فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند؛ کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینه ستیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند.

(جامعه یوانی، صفا ۵۵)

۲۲- گزینه ۲»

(مهرشار ایمانی نسب)

در جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود.

(جامعه یوانی، صفا ۵۶)

۲۳- گزینه ۲»

(مهرشار ایمانی نسب)

ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «عبارت اول نادرست است؛ جوامع غربی از آموزش دانش‌های راهبردی، خودداری می‌کنند - عبارت دوم نادرست است؛ کشورهای کمتر توسعه یافته منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند. گزینه ۳: هر دو عبارت صحیح هستند.

گزینه ۴: «عبارت اول صحیح است - اما عبارت دوم نادرست است؛ زیرا در گذشته، جوامع از طریق تجارت، مهاجرت و جنگ با یکدیگر مواجهه داشته‌اند.

(تفولات نظام یوانی، صفا ۷۰ و ۷۱)

۲۴- گزینه ۱»

(صیبه مویی)

دولت‌های مرکز برای حفظ وضع موجود (وضعیت مرکز - پیرامون) در عرصه‌های مهم، انحصار ایجاد می‌کنند. برخی از این انحصارها عبارت‌اند از: انحصار فناوریانه، کنترل بازارهای مالی جهانی، دسترسی انحصاری به منابع طبیعی کره زمین، انحصار سلاح‌های کشتار جمعی و انحصار ارتباطی و رسانه‌ای.

(تفولات نظام یوانی، صفا ۷۱)

۲۵- گزینه «۳»

(یلدا دانشی)

لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت. (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴»)
کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند. (نادرستی گزینه «۱»)

(پیمان روقطبی، صفحه ۷۶)

۲۶- گزینه «۴»

(پریسا ایزری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دولت - ملت‌ها، برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی بود.
گزینه «۲»: عواملی همچون انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چند ملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، به تدریج از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

گزینه «۳»: برخی معتقدند جهانی شدن، در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آن را به پیش می‌راند.

(یامعه یوانی، صفحه ۶۷ تا ۶۹)

۲۷- گزینه «۴»

(پریسا ایزری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سوسیالیسم مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم است.
سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است. (هر دو عبارت نادرست است).
گزینه «۲»: هر دو عبارت صحیح است.

گزینه «۳»: جامعه آرمانی مارکس (نادرستی عبارت اول) - عبارت دوم صحیح است.

گزینه «۴»: کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست. (قسمت اول صحیح است).

(پیمان روقطبی، صفحه ۷۹)

۲۸- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف: برخی از کشورها مانند اندونزی توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند.

د: جوامع غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(یامعه یوانی، صفحه ۵۷ تا ۶۱)

۲۹- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

الف: پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل بود. روابط تجاری نیز در حدی نبود که استقلال سیاسی آن کشورها را در معرض خطر قرار دهد.

ب: وابستگی کشورهای استعمارزده، امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؛ زیرا کشورهای غربی بعد از آنکه در کشورهای استعمار زده با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی بخش مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند اما اقتصاد وابسته، دولت‌های مستقل را ناگزیر می‌کند تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

د: تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آنها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

(تحوالات نظامی، یوانی، صفحه ۶۵ و ۶۶)

۳۰- گزینه «۱»

(یلدا دانشی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب: چالش و نزاع بلوک شرق و غرب تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ ادامه یافت.

ج: چالش بلوک شرق و غرب، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود.

(پیمان روقطبی، صفحه ۸۰ و ۸۱)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۱»

(ریحانه قربانپوشی)

الف: در «پدیده نوک‌زبانی» فرد می‌گوید من پاسخ این سؤال را می‌دانم، ولی نمی‌توانم بگویم، تجربه چنین وضعیتی نشان دهنده مشکل در مرحله بازیابی است.

ب: ردهای حسی ذخیره شده در حافظه حسی، در صورت توجه به اطلاعات تبدیل می‌شوند.

پ: نوع رمزگردانی در حافظه کوتاه‌مدت حسی (همراه با توجه) است.

(فاطمه و علل فراموشی، صفحه ۹۴، ۹۵ و ۹۷)

۳۲- گزینه «۳»

(حافظه صغری)

- فردی که مشغول اندیشیدن دربارهٔ یک موضوع است، ضمن این‌که از دانش گذشته بهره‌مند می‌شود، به آن چه می‌اندیشد و نیز به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد.

- اگر قرار باشد به وزن مطلوبی برسید، شناخت میزان وزن فعلی‌تان (تشخیص موقعیت فعلی یا مبدأ) به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید.

- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۳ و ۱۱۶)

۳۳- گزینه «۴»

(حافظه صغری)

تشریح عبارات نادرست:

الف: این عبارت مربوط به مرحلهٔ بازیابی است. بازیابی اطلاعات از حافظه، به نشانه‌های آن اطلاعات وابسته است.

ب: رمزگردانی کودکان به صورت جزء به جزء است.

پ: در نوع رمزگردانی او، امکان خطای بیشتری وجود دارد.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

۳۴- گزینه «۴»

(همپوشانی توکلی)

الف) گاهی اوقات بیت‌های مختلف یا مصرع هر بیت را جایجا می‌کنیم که علت آن یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات است.

ب) حافظه ابزاری جهت دستیابی به مهارت‌های مهم‌تر، همچون تفکر است و در نقش ایجاد کننده ساختارهای تفکر عمل نمی‌کند بلکه حافظه در نقش فراهم‌سازی داده‌های خام برای تفکر است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۹)

۳۵- گزینه «۳»

(همپوشانی توکلی)

دقت کنید که در این مورد، اسم‌ها با رشتهٔ تحصیلی پیوند خورده‌اند به عبارت دیگر، زهرا اسامی را در طبقهٔ رشتهٔ تحصیلی قرار داده است. بنابراین او از راهبرد ساماندهی مطالب استفاده کرده است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۶)

۳۶- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

تشریح موارد نادرست:

ب: رویداد پادشاهی کورش از اطلاعات عمومی و مربوط به حافظهٔ معنایی است.

ج: فراموشی اطلاعات تلخ و ناخوشایند نعمت بزرگی است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵، ۹۷، ۹۸ و ۹۹)

۳۷- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

مسائل مطرح شده در سایر گزینه‌ها مربوط به علم تجربی بوده و معمولاً از نوع خوب تعریف شده هستند اما گزینه «۴» در حیطهٔ علوم انسانی قرار می‌گیرد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۸ و ۱۱۹)

۳۸- گزینه «۱»

(ریحانه فرابقی)

تشریح عبارت نادرست:

ب: حل مسئله دارای پنج مرحله است که ارزیابی راه‌حل مرحلهٔ سوم آن است.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۹)

۳۹- گزینه «۲»

(عاطفه طاهر)

یکی از علل عملکرد ضعیف حافظه تداخل اطلاعات است.

تنها گزینه «۲» است که به عدم رمزگردانی اشاره می‌کند و سایر گزینه‌ها به اثر تداخل اطلاعات اشاره دارند. برای کنترل اثر تداخل باید یادگیری عمیق داشته باشیم.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۲ و ۱۰۳)

۴۰- گزینه «۴»

(عاطفه طاهر)

نوع نگاه حل‌کننده مسئله باعث می‌شود تا فرد در حافظه خود اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به خاطر آورد و اقدامات احتمالی فرد برای حل مسئله تحت شعاع آن نگاه خاص به مسئله خواهد بود. محسن توانسته با نوع نگاه خاص خود به مسئله برعکس دستاوردش مسئله ۹ نقطه را حل کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یادگیری گذشته زهرا (یادگیری نقاشی) بر حل مسئله او تأثیر گذاشته و او طراحی لباس را زودتر یاد می‌گیرد.

گزینه «۲»: یادگیری گذشته حدیث (به‌خاطر رفتن به کلاس زبان) بر یادگیری‌ها و حل مسئله او در زمینهٔ متون تخصصی دانشگاه تأثیرگذار بوده است.

گزینه «۳»: علی به دلیل تأثیر یادگیری‌های گذشته‌اش (مهارت داشتن دوچرخه‌سواری) موتورسواری را زود یاد گرفته است.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱ و ۱۲۲)

روان‌شناسی - آشنا

۴۱- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

سه مرحله اصلی حافظه به ترتیب: مرحله اول: به خاطر سپردن، رمزگردانی نام دارد. مرحله دوم: نگهداری اطلاعات، ذخیره‌سازی یا اندوزش نام دارد. مرحله سوم: به خاطر آوردن اطلاعات ذخیره شده، بازیابی نام دارد.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۱)

۴۲- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

یکی از روش‌های مطالعه جهت داشتن حافظه بهتر استفاده از روش چند حرکتی است. به هنگام مطالعه از حرکات مختلف استفاده کنید، یادداشت برداری، برجسته کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی، رسم نمودار و حرکاتی از این قبیل بسیار مفید است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۷)

۴۳- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت محو شدن مواد اطلاعاتی در اثر گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵ و ۹۶)

۴۴- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

استفاده از حافظه شاهدان یک حادثه جهت جمع‌آوری مستندات وقوع یک جرم، اشاره به حافظه کاذب دارد که به دلیل خطای اضافه‌کردن، احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)

۴۵- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

چون دانش‌آموزان به ورزشی خاص علاقه‌مندند به همین دلیل هم اسامی ورزشکاران این رشته را به راحتی رمزگردانی، اندوزش و بازیابی می‌کنند. هر قدر مطالب را بیشتر دوست داشته باشیم، فراموشی کمتر است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۲)

۴۶- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

- ۱- برای اینکه حافظه شما پذیرای اطلاعات جدید باشد، سعی کنید ابتدا درباره اهمیت آن اطلاعات کسب کنید. (بیان اهمیت مطالب)
- ۲- وقتی هم‌زمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم، حاصل آن شکل‌گیری حافظه ضعیف از موضوعات مختلف است. (پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت)
- ۳- برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید. یادگیری با فاصله، اثر تداخل را کاهش می‌دهد. (یادگیری با فاصله)
- ۴- اصرار بر حفظ واژگان کتاب فراموشی بیشتری به دنبال دارد. برای اینکه دچار فراموشی نشویم بهتر است مطالب یاد گرفته را به زبان خودمانی برای خود بازگو کنیم. (برگردان به زبان خود)

(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۵ تا ۱۰۸)

۴۷- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت نادرست:

برخورداری افراد از حافظه قوی الزاماً به معنای داشتن اندیشه و تفکر قوی نیست.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۴)

۴۸- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

بن‌بست زمانی ایجاد می‌شود که حل‌کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد. راه خروج از این بن‌بست، تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: پدیده انتقال مربوط به اثر تجارب گذشته در یادگیری‌های جدید و حل مسئله است، بنابراین داشتن تجارب کم به معنای رسیدن به بن‌بست نیست.

گزینه ۳: مربوط به اثر نهفتگی است. ضمناً در اثر نهفتگی نادیده گرفتن برای زمانی مشخص است، نه زمانی طولانی.

گزینه ۴: زمانی است که تلاش‌های فرد برای راه‌حل فوری بی‌تأثیر باشند.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۴۹- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

محسن با بررسی وزن خود قبل و بعد از اجرای برنامه به «ارزیابی راه‌حل» پرداخته است که این اقدام، باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۰)

۵۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

با توجه به شاخص‌های زیر، مسئله‌ها به دو گروه «خوب تعریف شده» و «خوب تعریف نشده» تقسیم می‌شود: شناسایی موقعیت اولیه، فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس، تعریف دقیق هدف، امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۸)

عربی، زبان قرآن (۲)

۵۱- گزینه «۳»

(قاله مشیرپناهی)

«المُفردات الفارسیَّة الَّتِي»: واژگان (کلمه‌های) فارسی‌ای که ... / «قَدْ نَقَلْتِ ماضی نقلی مجهول»: منتقل شده‌اند / «عَلَى مَرَّ العُصُور»: در گذر زمان‌ها / «كثيرة» (در اینجا خبر است): زیاد (فراوان) هستند / «حَيْثُ»: به‌طوری که، به‌گونه‌ای (که) / «أَنْهَا»: که آنها / «لَا تُعَدُّ»: مضارع مجهول) شمارش نمی‌شوند

(ترجمه، صفحه ۳۸)

۵۲- گزینه «۱»

(قاله مشیرپناهی)

«تَعَلَّمِينَ»: می‌دانی / «أَنْ»: که / «رَبَّكَ الرَّحْمَانُ»: پروردگار بخشاینده تو / «خَلَقَ»: آفرید، خلق نمود / «عَلَّمَهُ»: به او (وی) یاد داد (آموخت، آموزش داد) / «الْبَيَانَ»: سخن گفتن / «أَيْضاً»: نیز، هم‌چنین

(ترجمه، صفحه ۴۷)

۵۳- گزینه «۴»

(آرمین ساعرنپناه)

ترجمه درست عبارت: «اگر برای اهداف بارزشت تلاش کنی، به آن‌ها می‌رسی.»

(ترجمه، ترکیبی)

۵۴- گزینه «۲»

(آرمین ساعرنپناه)

«باید بدانیم»: علینا أن نَعْلَمَ (رد گزینه «۴») / «که لغات فارسی»: أن المفردات الفارسیَّة (رد گزینه «۴») / «وارد زبان عربی شده‌اند»: قد دَخَلَتِ اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ (رد گزینه «۱»)

(ترجمه، صفحه ۳۸)

۵۵- گزینه «۴»

(مبیر همایی)

ترجمه گزینه «۴»: «چه‌بسا از چیزی بدتان بیاید در حالی که آن برای شما خوب است» که با مفهوم بیت هماهنگ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «صبر کن تا خداوند میان ما قضاوت کند در حالی که او بهترین داوران است.

گزینه «۲»: «بادها به آنچه که کشتی‌ها میل ندارند، حرکت می‌کنند.

گزینه «۳»: «کسی که از دیده دور است از قلب دور است.

(مفهوم، صفحه ۵۳)

۵۶- گزینه «۳»

(مبیر همایی)

خَلَّةٌ = صداقة: دوستی

(لغت، صفحه ۵۴)

۵۷- گزینه «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

ما عَرَفْتُ = فعل ماضی منفی / المَعْلَمَةُ = فاعل معرفة به ال / المجتهد = صفت / محمداً = مفعول معرفة عَلم یا اسم خاص

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «أرسلَ = فعل ماضی / الله = فاعل معرفة عَلم / نبياً = مفعول نكرة.

گزینه «۳»: «قالَ = فعل ماضی / لی = جارو مجرور / القاضی = فاعل معرفة به ال / کلاماً = مفعول نكرة

گزینه «۴»: «أثبتتَ = فعل متعدی ماضی / الظواهرُ = فاعل معرفة به ال / الطبیعیَّة = صفت / قُدرةٌ = مفعول نكرة / خالقٌ = مضاف الیه نكرة.

(قواعد، صفحه ۵۱ و ۵۲)

۵۸- گزینه «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

ما = ادات شرط، تَعَلَّمَ = فعل شرط ماضی می‌تواند ماضی یا مضارع معنی شود / اِنْتَفَعُوا = جواب شرط ماضی می‌تواند ماضی یا مضارع معنی شود (هر چه دانش‌آموزان (دانشجویان) از علوم سودمند یاد گرفتند یا یاد بگیرند، در زندگی از آن سود بردند یا می‌برند.)

(قواعد، صفحه ۳۶ و ۳۷)

۵۹- گزینه «۴»

(ابراهیم رحمانی عرب)

محلّ اعرابی «أستان» در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» فاعل جمله است، اما در گزینه «۴» محلّ اعرابی «أستان» مفعول جمله است.

(قواعد، صفحه ۴۰)

۶۰- گزینه «۴»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«لَنْ + فعل مضارع» به صورت مستقبل منفی و با فعل «نخواهد» ترجمه می‌شود.

«دانش‌آموزان به مدرسه نخواهند رفت، زیرا که هوا آلوده است.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تَفَعَّلُوا» فعل شرط است و به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود:

انجام بدهید.

گزینه «۲»: «أَنْ + يَسْمَعُ»: به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود؛ بشنود.

گزینه «۳»: «لِكَيْلَا تَحْزَنُوا»: تا ناراحت نشوید (مضارع التزامی)

(قواعد و ترمیم، صفحه ۵۳)

عربی، زبان قرآن (۲) - آشنا

۶۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

«إِنْ: اگر / تَتَّقُوا اللَّهَ: پروای خدا کنید / «يَجْعَلُ»: قرار می‌دهد / «لَكُمْ»: برایتان /

«فُرْقَانًا»: نیروی تشخیص حق از باطل

(ترمیم، صفحه ۳۴)

۶۲- گزینه «۳»

«مَنْ: هر کس / يُحَاوِلُ: تلاش کند (فعل شرط) / «كثيْرًا»: بسیار / «يَصِلُ»:

(جواب شرط): می‌رسد / «إِلَى هَدَفِهِ»: به هدفش

(ترمیم، صفحه ۳۷)

۶۳- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

ترجمه درست عبارت: «زبانی بدون واژگانی وارد شده پیدا نمی‌شود!»؛ «لَا تُوجَدُ»

فعل مضارع مجهول از ریشه «وَجَدَ: یافت، پیدا کرد» است.

(ترمیم، ترکیبی)

۶۴- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

داور سوت زد: صَفَرَ الْحَكَمُ (الحَكَمُ صَفَرَ). گل را نپذیرفت؛ ما قِبَلَ الْهَدَفِ. به دلیل،

آفساید: بِسَبَبِ التَّسَلُّلِ

(تعریب، صفحه ۳۹)

۶۵- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

منظور از سؤال: (در کدام عبارت اسم معرفه با تنوین آمده است؟)

در گزینه «۳»، «علی» اسم عَلَم و معرفه است که با تنوین آمده است.

در بقیه گزینه‌ها اسم‌های عَلَم (فرعون - اردبیل - کرمان) معرفه‌اند ولی تنوین ندارند.

(قواعد، صفحه ۵۲)

۶۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

در گزینه «۲»، (آنچه از بازار کتاب‌ها خریدم بهترین یاری‌کننده برای من در عربی

است) «ما» شرطی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: «وقف» فعل شرط است و «تصیّد» جواب شرط.

در گزینه «۳»: «غلبت» فعل شرط است و «فهبو شرّاً» جواب شرط.

در گزینه «۴»: «قرأ» فعل شرط است و «ما تعب» جواب شرط.

(قواعد، صفحه ۳۶ و ۳۷)

۶۷- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

«تَتَعَلَّمُونَ» و «تُعَلِّمُونَ» فعل مضارع هستند، «تَعَلَّمُوا» و «تَوَاضَعُوا» امر هستند نه مضارع.

(قواعد، ترکیبی)

■ ترجمه متن

کره زمین میلیاردها سال پیش به شکل گازهای شعله‌ور تشکیل یافت و بعد از تغییرات

بسیاری آماده برای زندگی شد. همانا انسان از آینده کره زمین (چیز) بسیاری

نمی‌داند؛ ولی قرآن معتقد است که جهان به تدریج پهناور می‌شود، سپس روزی متوقف

می‌شود و انفجار بزرگی در آن رخ می‌دهد و بسیاری از دانشمندان به این عقیده

قرآنی معتقدند.

۶۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

گزینه «۴» می‌گوید: براساس اعتقاد دانشمندان در زمین احتمال تغییر وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» می‌گوید: دانشمندان معتقدند که زمین هرگز تغییر نمی‌کند.

گزینه «۲» می‌گوید: حادثی در زمین روی داده است که واقعاً مهم نیست.

گزینه «۳» می‌گوید: قرآن هرگز به حوادث جهان اشاره نمی‌کند.

(درک مطلب، ترکیبی)

۶۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

گزینه «۱» می‌گوید: «کره زمین اکنون از نظر شکل شبیه است به کره زمین میلیاردها سال پیش» که غلط است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲» می‌گوید: ممکن است که روزی زمین از حرکت باز ایستد.

گزینه «۳» می‌گوید: انسان چیز اندکی در مورد کره زمین در آینده می‌داند.

گزینه «۴» می‌گوید: انسان به تدریج پیرامون زمین اطلاعات جدیدی به دست می‌آورد.

(درک مطلب، ترکیبی)

۷۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

علاوه بر موارد مذکور، «تشکلت» فعل ماضی (الماضی)، المعلوم و از نظر نحوی خبر از نوع جمله فعلیه نیز است.

(درک مطلب، ترکیبی)

تاریخ (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(مهری لاردان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در دوره نخست خلافت عباسیان، تشکیلات اداری (دیوانی) منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی «عهد ساسانیان» شکل گرفت.

گزینه «۲»: دومین خلیفه عباسی «منصور» نام داشت که پس از برادرش سفاح به خلافت رسید.

گزینه «۳»: یکی از اقدامات مهم «منصور» برای تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بود.

(پهوان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۶۶ تا ۶۸ و ۷۰)

۷۲- گزینه «۱»

(مهم‌مهری یعقوبی)

از اشاره‌های کوتاه منابع تاریخی می‌توان فهمید که در خلال فتح ایران، عده کمی از ایرانیان به اسلام گرویدند. برای نمونه در جنگ قادسیه، که در آن تیسفون پایتخت پر آوازه ساسانیان توسط اعراب مسلمان تسخیر شد، دسته‌ای از سپاه ساسانیان به دین اسلام درآمدند و به اعراب پیوستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اگر چه بیشتر شهرها و مناطق ایران در کمتر از ۲۰ سال به تسخیر اعراب مسلمان درآمد، اما روند پذیرش اسلام، چندین قرن به طول انجامید.

گزینه «۳»: به دنبال بهبود موقعیت سیاسی و اجتماعی ایرانیان در عصر خلافت عباسیان، گرایش به اسلام در ایران شتاب گرفت و سرانجام با روی کار آمدن سلسله‌های ایرانی در گوشه و کنار ایران، بیشتر ایرانیان مسلمان شدند.

گزینه «۴»: رفتار غیراسلامی برخی از حاکمان اموی، محدودیت‌ها و موانعی را بر سر راه گروهش به اسلام ایجاد کرد.

(اسلام در ایران، صفحه ۸۷)

۷۳- گزینه «۳»

(کنکور، ۱۴۰۲)

تشریح عبارتهای نادرست:

(ج) عباسیان نسب علوی فاطمیان را انکار می‌کردند.

(د) هر دو توسط نیروهای نظامی حکومت‌های دست‌نشانده خلافت عباسی مورد حمله قرار گرفتند.

(ترکیبی، صفحه ۷۵، ۷۶ و ۹۲)

۷۴- گزینه «۲»

(امیرمهره ارری زهی)

تشریح عبارت‌ها:

(الف) از زمان امام صادق (ع)، حرکتی در جامعه اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد.

(ب) مأمون در مسیر بغداد، ابتدا در سرخس وزیر ایرانی خود فضل‌بن سهل را کشت و سپس در توس امام رضا (ع) را مسموم کرد و به شهادت رساند.

(ج) از اواخر دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد.

(پهوان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۳ تا ۷۵)

۷۵- گزینه «۲»

(امیرمهره ارری زهی)

تشریح عبارتهای نادرست:

(الف) در دوره سامانیان، زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت.

(ج) مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۴ و ۹۵)

۷۶- گزینه «۱»

(کیانا یوسف‌زاده)

به طور کلی، اعراب مسلمان تا زمانی که نافرمانی صورت نمی‌گرفت و قراردادهای صلح نقض نمی‌شد، در اداره امور شهرها و روستاها دخالتی نمی‌کردند؛ بنابراین می‌توان گفت دخالت آنان غیرمستقیم بوده است.

در زمان حکومت بنی‌امیه، مناطق مختلف ایران تحت فرمان و نظارت والی عراق اداره می‌شد؛ البته در مواقعی نیز خلفای اموی در عزل و نصب حاکمان

مناطق مهمی مثل خراسان و آذربایجان به طور مستقیم دخالت می‌کردند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: به تدریج شرایط مناسبی برای همزیستی مسالمت آمیز و همکاری میان ایرانیان با مهاجران عرب، ابتدا در زمینه تجارت و کشاورزی و سپس در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی به وجود آمد.

گزینه «۳»: در عصر خلفای نخستین، از آنجا که اعراب تجربه چندان در کشورداری نداشتند، اداره امور دیوانی، همچون گذشته در اختیار ایرانیان باقی ماند. محاسبه و دریافت مالیات‌ها، همچنان توسط دبیران و دهقانان ایرانی صورت می‌گرفت.

با روی کار آمدن خاندان بنی‌عباس و انتقال مرکز خلافت از دمشق به بغداد، شرایط و اوضاع سیاسی و اجتماعی به نفع ایرانیان. تغییر محسوسی یافت. بعضی از سیاستمداران و دیوان‌سالاران ایرانی در حکومت عباسیان، به مناصب مهم سیاسی و نظامی مانند وزارت، فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و مناطق دسترسی پیدا کردند.

گزینه «۴»: در عصر خلفای نخستین، پس از فتح هر شهر و منطقه توسط اعراب مسلمان، به فرمان خلیفه، فردی از میان فرماندهان سپاه، سران قبیله‌ها و یا صحابه به حکومت آنجا منصوب می‌شد.

(اسلام در ایران، صفحه ۸۴ و ۸۵)

۷۷- گزینه «۱»

(پریسا ایزدی)

فعالیت‌ها و مبارزات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایرانیان در دو قرن نخست هجری، زمینه را برای شکل‌گیری سلسله‌های ایرانی و در پی آن تغییر اوضاع سیاسی ایران در سده‌های سوم و چهارم هجری فراهم آورد.

سرآغاز این تغییر، هنگامی بود که طاهربن حسین مشهور به ذوالیمینین از سوی مأمون، خلیفه عباسی به حکومت خراسان منصوب شد.

تشدید جنبش‌های ضد خلافت در ایران، مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند؛ از این رو، حکومت خراسان را به طاهر، سردار ایرانی خود سپرد. پس از طاهر حکومت خراسان در خاندان او موروثی شد و بدین‌گونه نخستین سلسله مسلمان ایرانی شکل گرفت.

تشریح عبارت‌های نارس:

الف: سادات علوی به منطقه طبرستان پناه بردند.

ت: محدوده حکومت صفاریان سیستان بود و نه خراسان.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۸۹ و ۹۰)

۷۸- گزینه «۴»

(صیبه مهبی)

تشریح عبارت‌های نارس:

الف: شهر و شهرنشینی در دوران آل‌بویه گسترش یافت.

ج: مربوط به رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی است و نه اقتصادی.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۳ و ۹۵)

۷۹- گزینه «۱»

(صیبه مهبی)

الف) دهقانان

ب) سادات علوی

پ) صفاریان، علویان طبرستان، زیاریان، آل‌بویه

ت) روادیان

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۰ و ۹۱)

۸۰- گزینه «۲»

(کتکور قارج از کشور ۱۳۰۱)

ابونصر محمدبن محمد، معروف به فارابی، فیلسوف بزرگ ایرانی، که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گزید، فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

نکته: دانشنامه‌علائی، اثر ابن‌سینا، سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۷)

جغرافیا (۲)

۸۱- گزینه «۲»

(صیبه مهبی)

زیست‌بوم جنگل‌های بارانی استوایی، بیشترین میزان تولید مواد آلی و زیست‌بوم‌های بیابانی، کمترین میزان را تولید می‌کنند.

(نوامی زیستی، صفحه ۵۷)

۸۲- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

بوم‌سازگان (اکوسیستم) یعنی مجموعه‌ای از موجودات زنده که با یکدیگر و با محیطی که در آن زندگی می‌کنند، در ارتباط و تعامل‌اند. یک جنگل، یک چمنزار، یک دریاچه آب شیرین، یک دریاچه آب شور مانند دریاچه ارومیه یک بوم‌سازگان (اکوسیستم) است. در طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها از نظر وایتکر، به دو عامل بارش و دما توجه شده است. ویژگی ذکر شده در صورت سؤال مربوط به جنگل‌های بارانی استوایی است.

(نوامی زیستی، صفحه ۵۳ و ۵۵)

۸۳- گزینه «۴»

(پریسا ایزدی)

پیش‌بینی می‌شود که تمرکز جمعیت در آینده در سواحل بیشتر شود و سواحل قابلیت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. تغییرات آب و هوایی و گرم‌شدن کره زمین موجب آن می‌شود که سطح آب دریاها بالا بیاید. همچنین، وقوع توفان‌ها، هاریکن‌ها و سونامی‌ها، موجب هجوم امواج به سواحل و تخریب تأسیسات ساحلی می‌شود. در این صورت، ساکنان نواحی ساحلی باید تأسیسات را به نواحی عقب‌تر منتقل کنند. این کار برای آنها هزینه زیادی دارد.

(نوامی زیستی، صفحه ۶۰)

۸۴- گزینه «۳»

(مهمموری یعقوبی)

عبارت داده شده در صورت سؤال، درباره تنوع زبانی است که با گزینه «۳» انطباق دارد.

گزینه‌های «۱» و «۲» در مورد زبان است و نه تنوع زبانی.

(نوامی فرهنگلی، صفحه ۶۹ و ۷۱)

۸۵- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۸)

در کشاورزی معیشتی، تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است.

(نوامی اقتصادی کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴

۸۶- گزینه «۳»

(پریسا ایزری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) ورزش‌هایی در اثر تماس مستقیم مردم از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود.

ب) امروزه با توجه به گسترش رسانه‌ها، نوع دوم پخش فرهنگی غالب است.

پ) در پخش مجدد، پدیده مکان اولیه را کاملاً ترک می‌کند و به مکان جدید می‌رود.

(نوامی فرهنگی، صفحه‌های ۸۱)

۸۷- گزینه «۴»

(رامیلا عسکری)

در گذشته، وقتی اروپاییان قاره آمریکا را کشف و به آنجا مهاجرت کردند و در آنجا ساکن شدند، برخی از تاجران ثروتمند، مزارع تجاری وسیع تک‌محصولی (پلاتیشن) را به‌ویژه در جنوب ایالات متحده احداث کردند.

(نوامی اقتصادی کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۱

۸۸- گزینه «۳»

(کیاتا یوسف‌زاده)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) میانگین تولید سالانه غلات در جهان ۱/۵ میلیارد تن است که البته در سال‌های مختلف، کاهش یا افزایش می‌یابد.

د) مزارع غله تجاری معمولاً بسیار بزرگ‌اند و کاشت و برداشت محصول در آنها به شکل ماشینی انجام می‌شود.

ه) معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازار مصرف پدید می‌آید که در اصطلاح به آن «کشت و صنعت» می‌گویند.

(نوامی اقتصادی کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۷

۸۹- گزینه «۱»

(صبیه مصبی)

در کشاورزی معیشتی (برخلاف کشاورزی تجاری)، تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است.

(نوامی اقتصادی کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴

۹۰- گزینه «۱»

(موری کاروان)

برخی از روش‌ها و راهکارهای پیشگیری از گسترش بیابان‌ها (بیابان‌زدایی) عبارتند از:

– کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک مانند بنه و کنار، اکالیپتوس و اوقاقیا؛

– مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و جرای بی‌رویه دام‌ها؛

– مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها برای تثبیت آنها و جلوگیری از حرکتشان.

(نوامی زیستی، صفحه ۵۹)

فلسفه

۹۱- گزینه «۳»

(مهمم رضایی‌نقا)

سقراط می‌گفت: «من هیچ‌گاه از بیدار ساختن، پند دادن و حتی سرزنش کردن یک‌یک شما باز نمی‌ایستم و شما همه جا مرا در کنار خود می‌یابید.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

رسالت سقراط از طریق ندهای غیبی و رؤیاها بر دوش او نهاده شده بود. (نادرستی گزینه «۱») مقصود سقراط از گشت‌وگذار در شهر این بود که

جوانان و بزرگسالان را متقاعد سازد که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهند و یادآوری کند که ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هر چه که برای فرد و جامعه سودمند است، به‌دست می‌آید. (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴»)

(زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۸)

۹۲- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

سقراط معتقد بود راز سروش معبد دلفی که گفته بود داناترین مردم سقراط است، این بود که به همه نشان دهد که هر کس به جهل و نادانی خود عالم باشد از همه داناتر است.

(زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۹۳- گزینه «۲»

(مهرشار ایمانی‌نسب)

سقراط به عالم ماوراءالطبیعه معتقد بود و می‌گفت قدرت و دانش فوق بشری وجود دارد. (رد گزینه‌های «۱» و «۴») مرگ را نیز پایان زندگی نمی‌دانست. (رد گزینه «۳») اما خورشید و ماه را سنگ و خاک می‌دانست و می‌گفت این‌ها موجودات مادی و غیرالهی هستند.

(زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۱ و ۴۲)

۹۴- گزینه ۲»

(موسی سپاهی)

یکی از ویژگی‌های انسان، توانایی شناختن است. اشیا و پدیده‌های پیرامون خود را شناسایی می‌کنیم و از طریق این شناخت، با آن‌ها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌نماییم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ما ابتدا به پدیده‌ها شناخت پیدا می‌کنیم سپس ارتباط برقرار می‌کنیم و از آن‌ها استفاده می‌کنیم.

گزینه‌های «۳» و «۴»: استفاده از اشیاء نه علت شناخت است و نه علت برقراری ارتباط با آن‌ها.

(امکان شفافیت، صفحه ۴۵)

۹۵- گزینه ۳»

(کتاب بامع)

شناخت ما از جهان، امری است که به تدریج افزایش می‌یابد و ما گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم. ما از طریق شناخت پدیده‌های پیرامون خود با پدیده‌ها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌نماییم. شناخت ما در مجموع محدود است و حقایق فراوانی در عالم هست و ما آن‌ها را نمی‌شناسیم. گاهی متوجه می‌شویم بعضی از چیزهایی که فکر می‌کردیم آن‌ها را می‌دانیم، درست نبوده و در مورد آن‌ها دچار خطا شده‌ایم.

(امکان شفافیت، صفحه ۴۵)

۹۶- گزینه ۲»

(کتاب بامع)

شک در اصل دانستن، به تناقض منتهی می‌شود، زیرا نظریه عدم امکان شناخت یا همان شک در اصل دانسته‌ها خود نوعی شناخت است.

(امکان شفافیت، صفحه ۴۸)

۹۷- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

دانستنی‌های فلسفه از طریق حواس و تجربه به دست نمی‌آید. بلکه از طریق تعقل محض می‌توان به آن‌ها رسید. مثلاً ذات و صفات خداوند را فقط می‌توان با بهره‌گیری از قواعد عقلی شناخت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۲» و «۴»: قوانین و اسرار و رموز طبیعت را عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی به دست می‌آورد.

گزینه «۳»: شناسایی حالات درونی با تعقل محض نمی‌باشد.

(ابزارهای شفافیت، صفحه ۵۲ تا ۵۴)

۹۸- گزینه ۴»

(مورشار ایمانی نسب)

از نظر ابن‌سینا، اصل علیت پایه و اساس هر تجربه‌ای است و از قواعد اولیه تفکر و تعقل است؛ بنابراین اگر علیت وجود نداشته باشد، شناختی هم به دست نمی‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید، بلکه خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است.

گزینه «۲»: قانون علیت صرفاً محدود به حیطه امور محسوس و تجربه‌پذیر نمی‌شود.

گزینه «۳»: قانون علیت فقط در حیطه عقل به کار نمی‌رود بلکه در همه حیطه‌ها کاربرد دارد.

(ابزارهای شفافیت، صفحه ۵۳)

۹۹- گزینه ۳»

(کوثر دستورانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معرفت شهودی نیازی به واسطه‌گری استدلال عقلی ندارد و بی‌واسطه است.

گزینه «۲»: قلب حقیقت را طوری درمی‌یابد که انگار با چشم می‌بیند.

گزینه «۴»: معرفت شهودی فقط به قلب کسانی تجلی می‌کند که سیر و سلوک و تهذیب نفس دارند.

(ابزارهای شفافیت، صفحه ۵۴)

۱۰۰- گزینه ۴»

(مفهم رضایی بقا)

نیروی عقل، علاوه بر استفاده از حواس بیرونی، مانند چشم و گوش، می‌تواند حالات درونی نفس مانند شادی، درد، محبت، دشمنی، عصبانیت و خوشحالی را شناسایی کند و درباره آن‌ها نظر دهد. مثلاً انسان می‌تواند به کمک عقل خود، علل پیدایش شادی و افسردگی را کشف کند و درباره آن‌ها نظر دهد. به شناختی که عقل با همکاری حس به دست می‌آورد، «شناخت تجربی» می‌گوییم. شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم (مانند اصل علیت) استوار است و دانشمندان در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر می‌گیرند. یعنی عقل مبانی فلسفی علوم تجربی را اثبات می‌کند. اما شهود قلبی، شناختی بی‌واسطه و بی‌نیاز از حس و عقل است.

(ابزارهای شفافیت، صفحه ۵۲ تا ۵۴)

دفتريه پاسخ ؟

عمومي يازدهم انساني

۲۰ بهمن ماه ۱۴۰۲

طراحان

فارسی (۲)	محسن اصغري، احسان برزگر، مهدي تبسمي، عليرضا جعفري، عبدالحميد رزاقی، الهام محمدي
دين و زندگي (۲)	محسن بياتي، محمد رضايي بفا، ياسين ساعدي، مجيد فرهنگيان، مرتضی محسنی کبير
زبان انگليسي (۲)	مجتبي درخشان کرمي، محسن رحيمي، ميلاد رحيمي دهگلان، عقيل محمدي روش، محمدحسين مرتضوی

گزينشگران و ويراستاران

نام درس	مسئول درس و گزينشگر	گروه ويراستاري	گروه مستندسازي
فارسی (۲)	علي وفايي خسروشاهي	مرتضی منشاري	الناز معتمدي
دين و زندگي (۲)	ياسين ساعدي	سکينه گلشنی	محمدصدرا پنجه پور
زبان انگليسي (۲)	عقيل محمدي روش	سعید آچه لو، فاطمه نقدي	سوگند بيگلري

گروه فني و توليد

مدیر گروه	الهام محمدي
مسئول دفتريه	معصومه شاعري
مستندسازي و مطابقت با مصوبات	مدیر: محيا اصغري، مسئول دفتريه: فريبا رثوفي
صفحه آرا	سحر ابرواني
ناظر چاپ	سوران نعيمي

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۱»

وادی: سرزمین/ فرط: بسیاری

(الهام ممدری)

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۳»

املائی صحیح کلمه «بی‌شائبه» است.

(الهام ممدری)

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۲»

(عبدالممید رزاقی)

گزینه «۲»: «بین شکر و شکایت» و «نیک و بد» آرایه تضاد وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «متناقض‌نما: در آغوش گل بودن و جدا بودن» و «هم بدون عالم بودن و هم کنار عالم بودن»

گزینه «۳»: «متناقض‌نما: ناطق خاموش» و «هم باهوشم و هم بی‌هوش»

گزینه «۴»: «متناقض‌نما: جمع و پریشان بودن دل»

(آرایه، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۰۴- گزینه «۱»

(عبدالممید رزاقی)

مجاز: «نفس» مجاز از «لحظه»، «چپ و راست» مجاز از «همه‌جا»
تضاد: چپ و راست

استعاره: آواز عشق (اضافه استعاری) و تشخیص

تلمیح: کل بیت تلمیح به آیه «أنا لله و أنا الیه راجعون» دارد.

(آرایه، صفحه ۷۰)

۱۰۵- گزینه «۴»

(افسان پزرگر، رامسر)

مولوی در شهر بلخ به دنیا آمد و شهرت او به رومی به خاطر اقامت وی در شهر قونیه بود. وی خود را از مردم خراسان شمرده است. شیخ عطار کتاب اسرارنامه را به وی هدیه داد. حسام‌الدین چلبی از مولوی خواست که کتابی به طرز «الهی‌نامه» سنایی یا «منطق‌الطیر» عطار به نظم آورد.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۱)

۱۰۶- گزینه «۱»

(مفسن اصغری)

نقش‌های تبعی عبارت‌اند از:

الف) من و او: معطوف... اگر زمستان بود، زیر کرسی [می‌نشستیم] و (حرف ربط) ... روی قالیچه می‌نشستیم و (حرف ربط) سعدی می‌خواندیم.

ب) معطوف: کوچک و تاریک: معطوف ... / خود سعدی در آن‌ها نشسته [بود] و (حرف ربط) شعرهایش را گفته بود

ج) او و مادر: معطوف/ هردو: بدل

د) این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان

فارسی: بدل / پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان فارسی: معطوف

(دستور، صفحه ۷۲)

۱۰۷- گزینه «۳»

(الهام ممدری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترکیب‌های وصفی: سه روز، آخرین قسمت، این کار، کار پرزحمت، شاگرد مدرسه متعصب، شاگرد مدرسه شرافتمند، بالاترین مشکلات، بیست روز ← ۸ ترکیب وصفی

گزینه «۲»: از این کار پرزحمت رهایی یافته بودیم که برای شاگرد

جمله هسته

مدرسه متعصب و شرافتمند بالاترین مشکلات است،
جمله وابسته

گزینه «۴»: سه روز به اول فروردین مانده بود: (نهاد)
همه به قدر توانایی خویش، تحصیل موفقیت نموده بودیم: (نهاد)
هر دو، نقش نهادی دارند.

(دستور، صفحه ۸۱)

۱۰۸- گزینه «۴»

(علیرضا پعفری)

مفهوم مشترک هر دو بیت وعده دروغ یار است.

(مفهوم، صفحه ۶۹)

۱۰۹- گزینه «۲»

(مهری تبسمی)

مفهوم بیت مورد نظر این است که انسان در انجام برخی کارها ناگزیر است و نباید او را به واسطه انجام آن‌ها سرزنش کرد.
گزینه «۲»: مفهوم مشترک با بیت مورد نظر دارد. می‌گوید: عاشق گناهی ندارد که مانند آهو از آدمیت رمیده است، بلکه تقصیر از ویژگی‌های معشوق است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: براین نکته دلالت می‌کند که رهایی از عشق ممکن نیست.

گزینه «۳»: ناچیزی و ناتوانی در برابر معشوق را بیان می‌کند و اینکه عاشق هر جا که معشوق باشد، آنجا را عزیز می‌دارد.

گزینه «۴»: عاشق پرهیز می‌کند که جز سوی معشوق به سوی دیگری توجه کند و دلش به جز معشوق به جای دیگری متمایل باشد.

(مفهوم، صفحه ۷۸)

۱۱۰- گزینه «۳»

(الهام ممردی)

معنای بیت «د»: فرمان رهبر است که به دشمنان حمله کنیم.
اگر خون همه دشت را بگیرد و گروهی کشته شوند، باز هم به دشمنان حمله برید. (مفهوم: بیانگر خطر و سختی راهی است که در پیش گرفته‌اند)

(مفهوم، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مرتضی مسنی‌کبیر)

بعد از رحلت رسول خدا (ص)، نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت، آثار زبان‌باری برای مسلمانان داشت. البته امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (س) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.

(ایهای ارزش‌های راستین، صفحه ۱۲۵)

۱۱۲- گزینه «۴»

(مسن بیاتی)

امام علی (ع) گروه زیادی از انسان‌های دانشمند، مجاهد و صاحب فضیلت مانند اویس قرنی، کمیل بن زیاد، میثم تمار و رشید هجری (پیشروان عرفان و معنویت)، عبدالله بن عباس (مفسر قرآن کریم)، مالک اشتر و محمدبن ابی‌بکر (پیشتازان جهاد و مبارزه) را که در پایه‌گذاری فرهنگ اسلامی نقش برجسته‌ای داشتند، تربیت کرد.

(ایهای ارزش‌های راستین، صفحه ۱۲۷)

۱۱۳-گزینۀ «۴»

(مصدر رضایی، بقا)

آیة شریفه «و ما محمد إلاً رسول قد خلت من قبله الرّسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضرّ الله شیئاً و سیجزی الله الشّاکرین»: «و محمد نیست، مگر رسولی که پیش از او رسولان دیگری بودند، پس اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا شما به گذشته و آیین پیشین خود بازمی‌گردید؟ و هرکس به گذشته بازگردد، به خدا هیچ زبانی نرساند و خداوند به زودی سپاسگزاران را پاداش می‌دهد.» مؤمنان را به ثابت قدم ماندن در سختی‌ها، از جمله در زمان از دست دادن پیامبر (ص) دعوت می‌کند و سپاسگزاران نعمت رسالت را مورد عنایت و لطف الهی می‌داند.

(وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا (ص))

صفحه (۱۱۱)

۱۱۶-گزینۀ «۴»

(مبیر فرهنگیان)

- نتیجه بی‌بهره ماندن مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت ← دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دینی

- نتیجه انزوای اهل بیت (ع) ← اسوه قرار گرفتن افرادی دور از

معیارهای اسلامی

(وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رحلت رسول خدا (ص))

صفحه (۱۱۳ و ۱۱۵)

۱۱۴-گزینۀ «۴»

(یاسین ساعری)

امام علی (ع) در همان آغاز حکومت، فرمانروایانی همچون معاویه را که به ناحق به فرمانروایی رسیده بودند و به شیوه پادشاهان و امپراطوران ستمگر حکومت می‌کردند، برکنار کرد و برای آن کار چنان مصمم بود که حتی به مصلحت‌اندیشی برخی از یاران خویش نیز عمل نکرد.

(بان و یانشین پیامبر (ص)، صفحہ‌های ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۳)

۱۱۵-گزینۀ «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

ائمه اطهار (ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر کردند و مسلمانان را از

معارف خود بهره‌مند ساختند، ثمره این حضور سازنده، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم است و این موضوع به اقدامات امامان مربوط به مرجعیت دینی، یعنی: «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» اشاره دارد.

(اهلیای ارزش، های راستین، صفحه ۱۲۶)

(مسن بیاتی)

۱۱۷-گزینۀ «۲»

روزی امام علی (ع)، خبردار شد فرماندارش در بصره در یک مهمانی شرکت کرده که فقیران حضور نداشتند و غذاهای رنگارنگ چیده بودند. آن حضرت نامه‌ای تند به آن فرماندار نوشت و به کار وی اعتراض کرد و شیوه صحیح زندگی حاکم را توضیح داد. به او نوشت: «... من که امام شما هستم، از این جهان به دو جامه کهنه، بسنده کرده و از خوراکی‌ها به دو قرص نان. بدانید که شما نمی‌توانید این‌گونه زندگی کنید؛ لیکن مرا در پارسایی و تلاش و پاکدامنی و درستکاری یاری نمایید.»

(بان و یانشین پیامبر (ص)، صفحه ۱۰۳)

زبان انگلیسی (۲)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مبیر فرهنگیان)

خودداری از نقل احادیث: ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)
انزوای شخصیت‌های جهادگر و مورد احترام: تبدیل حکومت عدل
نبوی به سلطنت

(وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا (ص))

صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۶

۱۱۹- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

براساس متن کتاب درسی، «رسول خدا (ص)، در سخنان خود از
واژه «شیعه» که ترجمه آن پیرو می‌شود، استفاده کرده و پیروی
از امام علی (ع) را سبب رستگاری دانسته است.»

(بان و یانشین پیامبر (ص)، صفحه ۹۹)

۱۲۰- گزینه «۳»

(مهمبر رضایی بقا)

امیرالمؤمنین علی (ع)، در سخنرانی‌های متعدد، بارها مسلمانان
را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه
بیم می‌داد و می‌فرمود: «آن مردم (شامیان) بر شما پیروز
خواهند شد، نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک‌ترند، بلکه به
این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود، شتابان
فرمان او را می‌برند و شما در حق من بی‌اعتنایی و کندی
می‌کنید.»

(وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا (ص))

صفحه ۱۱۳

۱۲۱- گزینه «۲»

(مبتهی «رفشان کریمی»)

ترجمه جمله: «صفحه لپ‌تاپم را شکسته‌ام. استفاده از آن
غیرممکن است، بنابراین می‌خواهم یک لپ‌تاپ جدید بخرم.»

نکته مهم درسی: با توجه به مفهوم جمله و پابرجا بودن اثر فعل
در زمان حال، از زمان حال کامل (ماضی نقلی) استفاده می‌کنیم
(رد گزینه‌های «۳» و «۴»). فاعل «I» است، بنابراین از فعل کمکی
"have" استفاده می‌کنیم (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۲»

(ممسن رفیعی)

ترجمه جمله: «یکی از برادرانم سال ۲۰۱۰ تحصیلات دانشگاهی
خود را به پایان رساند و در همان سال کسب‌وکاری را آغاز کرد.»

نکته مهم درسی: وقتی زمان دقیق شروع و پایان یک فعل در
گذشته ذکر می‌شود، از گذشته ساده استفاده می‌کنیم (رد سایر
گزینه‌ها).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۴»

(میلار رفیعی «هلان»)

ترجمه جمله: «متأسفانه نمی‌توانیم با شما به مهمانی برویم. مایک
هنوز تکالیفش را تمام نکرده است.»

نکته مهم درسی: با توجه به معنی، برای کامل کردن جمله نیاز
به مفهوم «هنوز» (yet) داریم.

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مبتنی بر نشان گرمی)

ترجمه جمله: «اکثر ما فکر می‌کنیم رژیم گرفتن بهترین روش برای سالم ماندن است. اما مهم است بدانیم که کمتر غذا خوردن تنها کاری نیست که ما باید انجام دهیم تا سالم بمانیم.»

(۱) ورزش کردن (۲) آهسته دویدن

(۳) رژیم گرفتن (۴) نماز خواندن

نکته مهم درسی: به ترکیب واژگانی «go on a diet» به معنای «رژیم گرفتن» توجه کنید.

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۲»

(مبتنی بر نشان گرمی)

ترجمه جمله: «وقتی پدربزرگم به دلیل حمله قلبی‌اش در بیمارستان [بستری] بود، پزشکان سعی کردند به او نشان دهند چگونه فشار خون خود را به روش صحیح اندازه‌گیری کند.»

(۱) حاوی بودن (۲) اندازه‌گیری کردن

(۳) زیاد کردن یا شدن (۴) پیشگیری کردن

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۳»

(ممنون ریمی)

ترجمه جمله: «به گفته شرکت، محصول جدید آن‌ها از زمان اختراع تلفن، مهم‌ترین پیشرفت بوده است.»

(۱) شرایط، وضعیت (۲) عادت

(۳) اختراع (۴) اعتیاد

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

آیا نشستن زیاد می‌تواند برای سلامتی شما مضر باشد؟ در سال ۱۹۹۴ دانشمندان در یک مطالعه که رانندگان، که بیشتر روز را می‌نشینند، و نگهبانان، که [بیشتر روز را] نمی‌نشینند، را مقایسه می‌کرد، متوجه چیز عجیبی شدند. اگرچه رژیم غذایی و سبک زندگی آن‌ها بسیار شبیه به هم بود، اما رانندگان تقریباً دو برابر بیشتر [از نگهبانان] در معرض ابتلا به بیماری قلبی بودند. زندگی کم‌تحرک احتمال اضافه وزن پیدا کردن و ابتلا به بیماری قلبی را افزایش می‌دهد. انسان‌ها برای ایستادن ساخته شده‌اند، بنابراین قلب و سایر اندام‌های شما در این حالت به شکل کارآمدتری کار می‌کنند. نشستن زیاد می‌تواند برای سلامت روان شما نیز مضر باشد. ما به‌طور کامل ارتباط بین نشستن و سلامت روان را درک نمی‌کنیم آن‌گونه که ارتباط بین نشستن و سلامت جسمی را درک می‌کنیم، اما می‌دانیم که خطر افسرده شدن در افرادی که بیشتر می‌نشینند، بیشتر است.

۱۲۷- گزینه «۳»

(عقيل ممدري روشن)

ترجمه جمله «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«اثرات منفی نشستن بسیار زیاد»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۱»

(عقيل ممدري روشن)

ترجمه جمله «با توجه به متن، دانشمندان دریافته‌اند که ...»

«رانندگان بیشتر در معرض بیماری قلبی بودند»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۲»

(عقیل ممدری، روش)

ترجمه جمله «از متن می‌توانیم بفهمیم که سبک زندگی کم‌تحرک شامل «نشستن» بسیار زیاد است.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۴»

(عقیل ممدری، روش)

ترجمه جمله «چرا نشستن زیاد خطر ابتلا به افسردگی را افزایش می‌دهد؟»

«متن هیچ توضیحی ارائه نمی‌دهد.»

(درک مطلب)

۱۳۱- گزینه «۳»

(میلاد ریمی، دهکلان، مشابه کتاب زر)

ترجمه جمله: «قبل از این‌که از رودخانه عبور کنیم، قایقران از من پرسید: «تا حالا سوار قایق شده‌ای؟»»

نکته مهم درسی: در جای خالی، به ساختار سؤالی حال کامل

نیاز داریم که در آن "have" باید قبل از فاعل "you" بیاید (رد گزینه‌های «۲ و ۴»). در زمان حال کامل از شکل سوم فعل استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۱ و ۴»).

(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۲»

(میتقی، رفشان گرمی، مشابه کتاب زر)

ترجمه جمله: «دو سال پیش، مری بهترین دوست من شد و از آن زمان من را عمیقاً تحت تأثیر قرار داده است.»

نکته مهم درسی: با توجه به معنی، برای کامل کردن جمله نیاز

به مفهوم «از آن موقع تا الان» (since then) داریم.

(گرامر)

۱۳۳- گزینه «۳»

(عقیل ممدری، روش، مشابه کتاب زر)

ترجمه جمله: «استفاده روزافزون از رایانه و تلفن همراه در دوران اخیر، شیوه زندگی و رفتار مردم را تغییر داده است.»

نکته مهم درسی: فاعل جمله، "The increasing use of"

مفرد است، بنابراین باید از فعل مفرد استفاده شود (رد گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»). با توجه به قید "in recent times" از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۱ و ۲»).

(گرامر)

۱۳۴- گزینه «۲»

(میلاد ریمی، دهکلان، مشابه کتاب زر)

ترجمه جمله: «در این کشور، حدود ۴۰ درصد مردم در روستاها زندگی می‌کنند که [این امر] می‌تواند خطرات سلامتی را کاهش دهد.»

(۱) سبک زندگی (۲) خطر

(۳) تجربه (۴) رابطه

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۴»

(عقیل ممدری، روش، مشابه کتاب زر)

ترجمه جمله: «براساس تحقیقات، مغز سالم و فعال می‌تواند یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت تحصیلی باشد.»

(۱) منفی (۲) ناامن

(۳) افسرده (۴) سالم

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۳»

(عقيل ممدى روش، مشابه كتاب زرد)

ترجمه جمله: «صادقانه معتقدم که دوستانم بهترین‌ها را برای من می‌خواستند، اما عشق آن‌ها تقریباً زندگی من را نابود کرد.»

- (۱) به‌طور عجیبی
(۲) به‌طرز جالبی
(۳) صادقانه
(۴) به‌طور روان

(واژگان)

۱۳۷- گزینه «۴»

(مهم‌رئیسین مرتضوی، مشابه کتاب زرد)

ترجمه جمله: «نام گروه بازیگرانی که شکسپیر در لندن به آن‌ها پیوست، چه بود؟»

«مردان لرد چمبرلین»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۳»

(مهم‌رئیسین مرتضوی، مشابه کتاب زرد)

ترجمه جمله: «ویلیام شکسپیر چه زمانی درگذشت؟»

«آوریل ۱۶۱۶»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۱»

(مهم‌رئیسین مرتضوی، مشابه کتاب زرد)

ترجمه جمله: «شکسپیر به‌جز نوشتن نمایشنامه و شعر چه می‌کرد؟»

«او یک بازیگر بود.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۲»

(مهم‌رئیسین مرتضوی، مشابه کتاب زرد)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط‌دار "They" در پاراگراف «۳» به

"works" (آثار) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب:

ویلیام شکسپیر نویسنده مشهور انگلیسی بود. او نمایشنامه‌ها و شعرهای زیادی نوشت که مردم [حتی] امروزه هنوز آن‌ها را می‌خوانند و تماشا می‌کنند. او در ۲۳ آوریل سال ۱۵۶۴ در شهری به‌نام استراتفورد (Stratford-upon-Avon) متولد شد. پدرش دستکش‌ساز و مادرش از خانواده‌ای ثروتمند بود. او هفت برادر و خواهر داشت.

[شکسپیر] در سن ۱۸ سالگی، با زنی به‌نام آن‌ها تاوی ازدواج کرد. آن‌ها سه فرزند داشتند: سوزانا، همنت و جودیت. همنت در جوانی درگذشت. شکسپیر برای کار به‌عنوان بازیگر و نویسنده به لندن نقل مکان کرد. او به گروهی از بازیگران به‌نام مردان لرد چمبرلین پیوست. آن‌ها در تئاترهایی مانند The Globe و The Blackfriars اجرا کردند. او انواع زیادی از نمایشنامه‌ها مانند کمدی، تراژدی، تاریخی و عاشقانه نوشت. برخی از نمایشنامه‌های معروف او رومئو و ژولیت، هملت، مکبث و رویای نیمه‌شب تابستان هستند.